BOOKLET NO.

केंद्राची संकेताक्षरे

प्रश्नपुस्तिका-II

एकूण प्रश्न : 100

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान वेळ : 1 (एक) तास

एकूण गुण: 100

शेवटचा अंक

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी. परीक्षा-क्रमांक
- आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसस्ता बॉलपेनने लिहावा.
- वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**
- ্ (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैको सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकिरता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
  - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. <u>यास्</u>तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील** प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- ्रप्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तिनष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळाणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकच्या शेवटच्या पानावर पहा

उधड़ सील 40 सूचनेविना पर्यवेक्षकांच्या

A

1.	पुढीर	लपैकी कोणत्य	ग राज्यां	ने इ-तुरुंग हा	प्रकल्प स्	ुरू केल	ग आहे ?
	(1)	पश्चिम बंग	गाल			(2)	केरळ
	(3)	तामिळनाडू				(4)	जम्मू आणि काश्मीर
		ich a ~~m~~ ong	the fo	llowing sta	ates has	laund	thed the e-prison project?
	(1)	West Ber	ngal	-		(2)	Kerala
	(3)	Tamil N	adu			(4)	Jammu and Kashmir
2.	जोङ	या लावा :					
		'अ'				'ब'	
		(लेखक)	,			(ग्रंध	1)
	(a)	शैलेंदर सिंह	ह		(i)	मंथन	
	(b)	रमेशचंद्र श			(ii)	उत्तरा	र्ध
	(c)	जी.एच. ना			(iii)	हशिए	
	-	माधवी सर			•	_	
	(d)		.વલાફ		(iv)	विनार	~~रक~~
	पया	षी उत्तरे :					
	(4)	(a) (b)		(d)			•
	(1)	(iii) (iv)		(i)			
	(2)	(iii) (ii)		(i)			
	(3)	(iv) (iii)	• •	(ii)			
	(4)	(iv) (i)	(i ii)	(ii)			
	Mat	ch the pair 'A'	rs:			' B'	
		(Author)				Boc	also)
	(a)	Shailend		rh	(i)	•	uthan
	(b)	Ramesh	-	•	(ii)		rardha
	(c)	G.H. Na			(iii)		hiye Par
	(d)	Madhav	-	sai	(iv)		iyak
	Ans	wer Optio	ns :		` '		
		(a) (b)	(c)	(d)			
	(1)	(iii) (iv)	) (ii)	(i)			
	(2)	(iii) (ii)	(iv)	(i)			
	(3)	(iv) (iii)	(i)	(ii)			
	(4)	(iv) (i)	(iii)	(ii)			

P.T.O.

अयोग्य कथन ओळखा : 3.

- NITI आयोग 1 जानेवारी, 2015 पासून अस्तित्वात आला. (1)
- NITI च्या उपाध्यक्षाची नेमणक राष्ट्रपतीद्वारे केली जाते. (2)
- राजनाथ सिंह, अरुण जेटली है NITI चे पदसिद्ध सदस्य आहेत. (3)
- NITI आयोगाचे अध्यक्ष नरेंद्र मोदी आहेत. (4)

Select the incorrect statement:

- NITI Aayog came into existence on January 1, 2015. (1)
- Vice Chairperson of NITI is appointed by the President. (2)
- Rajnath Singh, Arun Jaitlev are ex-officio members of NITL (3)
- (4)Narendra Modi is a Chairperson of NITI Aayog.
- एल.पी.जी. सब्सिडी सोडण्यात कोणते राज्य प्रथम क्रमांकावर आहे? (जानेवारी 2017 पर्यंत) 4.
  - उत्तर प्रदेश (1)

(2)महाराष्ट्र

मध्य प्रदेश (3)

प. बंगाल (4)

Which State has been ranked first in leaving LPG subsidy? (Up to January 2017)

(1)Uttar Pradesh

- (2) Maharashtra
- Madhya Pradesh (3)
- (4)West Bengal
- भारतात खालोलपैको कोणत्या तीन महिला प्रथमच लढाऊ विमानाच्या वैमानिक बनल्या ? 5.
  - अवनी चतुर्वेदी, दामिनी भारद्वाज, कांता चव्हाण (1)
  - अवनी चतुर्वेदी, भावना कांत, मोहना सिंह (2)
  - दामिनी भारद्वाज, मोहना सिंह, कांता चव्हाण (3)
  - मोहना सिंह, कांता चव्हाण, भावना कांत (4)

Which of the following three women became the first fighter plane pilot in India?

- (1) Avani Chaturvedi, Damini Bharadwaj, Kanta Chavan
- (2)Avani Chaturvedi, Bhavana Kant, Mohana Singh
- (3)Damini Bharadwaj, Mohana Singh, Kanta Chavan
- (4) Mohana Singh, Kanta Chavan, Bhavana Kant

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

6.

योग्य कथने ओळखा :

कच्च	या का	मासाठी जागा /SPACE I	FOR ROUGH	WOR	RK.		P.T.O
	(1)	~~-~~			(3) (c) and (d)	(4)	(b) and (d)
	(c) Cho	Shaswat Banerjee ose the correct option	(d) of the above		rishnakumar		
	(a)	Jayant Khandare	(b)		nima Rao		
	Can	cer cells ?					
		was the main scient					
	(1)	_	(b) आणि (d	<u>:</u>)	(3) (c) आणि (d)	(4)	(b) आणि (d)
	, ,	प्रैकी योग्य पर्याय निवडा :	( )				
	(c)	शाश्वत बॅनर्जी	, ,	• •	कृष्णकुमार		
.		ाग काशिकाचा माहिता प्राप्त - जयंत खंडारे	। करण्याच्या हतू: (b)	१ ३ डा पूर्णिम	~~-~~	<i>प्रा</i> ामव	ወ ማ ስሥር?
 8.		ोग कोशिकांची माहिती प्राप्त	 । करण्याच्या हेतर	 ने 3 द्वी	तंत्राचा शोध लावणारे प्रमण	व वैज्ञानिव	———— நகிற ?
	(4)	Lalita Babar became event.	e the second	India	n woinan to qualify	for the	final of a track
	(3)	Sakshi Malik became	e the only wo	man '	wrestler to win the O	lympic	medal for India.
	(2)				man to win an Olym		
	Whi (1)	ch one of the followir	~		t 'Río Olympic-2016' an to win an Olympi		
	(4)				नाटी पात्र ठरणारी दुसरी भ		
	(3)				क्र जिंकणारी एकमेव महिल	•	
	(2)	-,			ज्णारी दुसरी भारतीय महिल		
	(1)	पी.व्ही. सिंधू ही ऑलिम्प	_			n	
7.		ो ऑलिम्पिक-2016' बाबत					
	10.		7.10			·	
	(3)	Only (b), (c)		(4)	All of the above		
	(1)	Only (a), (b)		(2)	Only (a), (c)		
	Δne	ATS. wer Options:					
	(c)		came a first	woma	in, who worked as I	olice C	commissioner of
	(b)				ficer of ATS, Mahara		
	(a)	The Anti Terrorist S	iquad was es	tablisl	ned in 2004 in Mahai	rasht ~~r~~ a.	
	• •	ct the correct stateme	nts :	(-/			
	(3)	फक्त (b), (c)		(4)	वरील सर्व		
	(1)	फक्त (a), (b)		(2)	फक्त (a), (c)		
	(c) सर्वार	्रमारा जारप्रयम्भः या <i>ठाउ</i> यी उत्तरे :	ञ्चा चारमस जा	3411	त्र्या पर्याच पर्यथा जा नाहर	и тируа	0((4),
	(b)				ला जायकारा जनस्या. ग्णून काम करणाऱ्या पहिल्य	ग महिला	<u>सम्</u> सी
	(a)	दहशतवाद विराधा पालस गीता चव्हाण या महाराष्ट्रा			<u></u>	ત્રા.	
	/ \	~~ਕਰਗਤਕਾਰ ਜਿਸੇ~~ ਅੀ ਸੀਲੀਸ	ாரை கொகரா	ा महा	राष्ट्रामध्ये २००४ साली झार	री	

संयुक्तराष्ट्र संघटनेने 2017 हे वर्ष _____ आंतरराष्ट्रीय वर्ष म्हणून घोषित केले आहे. 9.

- पारिवारिक शेतीचे आंतरराष्टीय वर्ष (1)
- मातीचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष (2)
- जंगलाचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष (3)
- विकासासाठी शाश्वत पर्यटनाचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष (4)

United Nations Organisation declares 2017 as the International year of ______.

- International year of family farming (1)
- (2)International year of soils
- (3)International year of forests
- (4)International year of sustainable tourism for development

रविचंद्रन अश्विन ने सर्वात कमी कसोटी सामन्यांत 250 बळी घेऊन कोणत्या खेळाडूचा विक्रम मोडला? 10.

शेन वार्न (1)

(2) कपिल देव

मुथ्यैया मुरलीथरण

(4) डेनिस लिली

Whose record has been broken by Ravichandran Ashwin by taking 250 wickets in least Test Matches?

(1) Shane Warne

- (2) Kapil Dev
- (3) Muttiah Muralitharan
- (4)Denis Lily

11. जर a ≥ 0, b > 0 आणि c > 0 तर

$$a + \frac{1}{b + \frac{1}{c}} = \underline{\hspace{1cm}}.$$

- (1) $\frac{a+b}{b+c+1}$ (2) $\frac{abc+a+c}{bc+1}$ (3) $\frac{abc+bc+1}{b+c+1}$ (4) $\frac{abc+b+c}{bc+1}$

If $a \ge 0$, b > 0 and c > 0 then

$$a + \frac{1}{b + \frac{1}{c}} = \underline{\hspace{1cm}}.$$

- (1) $\frac{a+b}{b+c+1}$ (2) $\frac{abc+a+c}{bc+1}$ (3) $\frac{abc+bc+1}{b+c+1}$ (4) $\frac{abc+b+c}{bc+1}$

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

- 65 विद्यार्थ्यांच्या एका गटात 27 विद्यार्थ्यांनी मराठी आणि फ्रेन्च शिकायचे ठरवले. ज्या विद्यार्थ्यांनी संस्कृत 12. शिकायचे ठरवले त्यांनी मराठी शिकायचे ठरवले. एकाही विद्यार्थ्याने संस्कृत व फ्रेन्च भाषा एकत्र निवडलेल्या नाहीत. प्रत्येक विद्यार्थ्याने किमान एक भाषा शिकणे अनिवार्य आहे आणि तीन पैकी नेमकी एक भाषा शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या तीन पैकी एकापेक्षा जास्त भाषा शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांपेक्षा अधिक आहे. या विद्यार्थ्यांपैकी फक्त फ्रेन्च शिकायचे ठरवलेले कमाल व किमान विद्यार्थी जितके अस् शकतात ते अनुक्रमे निर्देशित करणारी संख्या जोडी निवडा.
  - उत्तर शोधण्यासाठी पुरेशी माहिती दिलेली नाही. (1)
  - (2)65, 0
  - 38, 0 (3)
  - 22, 16 (4)

In a group of 65 students 27 opted to learn Marathi and French. All who opted to study Sanskrit also opted to study Marathi. No one did opt to study Sanskrit and French together. It is mandatory that every learner should learn at least one language and the number of learners who do exactly one of the three languages is more than the number who do more than one of the three. Select the pair of numbers that indicate maximum and minimum number of learners who could have chosen to learn French respectively among these learners.

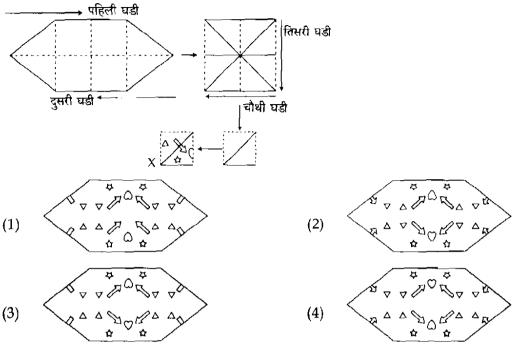
- No sufficient information is provided for finding answers (1)
- (2) 65, 0
- 38, 0 (3)
- (4) 22, 16
- एका वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये मानसी 11 व्या क्रमांकावर शेवटून 31 व्या क्रमांकावर आहे. जर **13**. परीक्षेत अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची संख्या 8 असेल तर परीक्षेला किती विद्यार्थी बसले होते ?
  - (1) 48
- (2) 49
- (3) 50
- यापैकी एकही नाही (4)

In an annual examination, Manasi ranks 11th in those who passed the examination. She secures 31st rank from the bottom. If the number of students failed the examination is 8. What is the number of students appeared for examination?

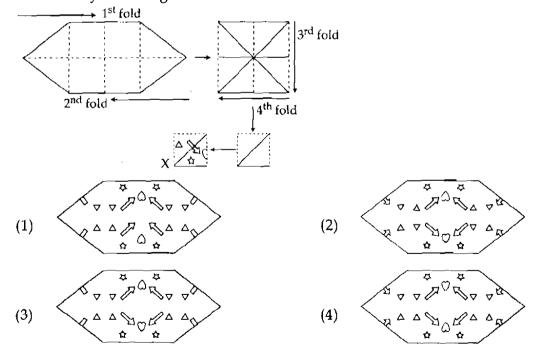
- (1)48
- 49 (2)
- 50 (3)
- (4) None of these

कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

पुढील षटकोनी कागदाची सोबतच्या प्रतिमेत दाखवल्यानुसार घडी घातली. त्यानंतर त्याला X मध्ये दाखविल्याप्रमाणे 14. विविध ठिकाणी विविध आकाराची छिद्रे पाडली. आता उलगडलेल्या कागदाप्रमाणे दिसणारी प्रतिमा निवडा.

Following hexagonal paper is folded as shown in the accompanying image. It is then punched in different places with different shapes as shown in X, select the image which looks like by unfolding it.

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

15.		3 वाजलेले दाख	-				ती अंशातून फिरेल?
	(1) 180°	(2)	150°	' '	144°	, ,	यापैकी नाही
	A clock shows a rotate when the		~	. Through	n how many	degrees wil	l the hour hand
	(1) 180°	(2)	150°	(3)	144°	(4)	None of these
16.	 दोरखंड खेचण्याच्य	 । चढाओढीत,	चार टोका पाच म	 गोकांइतकाच	———— जोर लावतात १	 परंत दोन मोका	 व एक टोका मिळून
						•	रू आणि निवडलेल्या
							हिचा सर्वात उचित
	निकाल निवडा.						
	(1) एक जोका व	त्र दोन मोका या	चा संघ जिंकेल.				
	(2) एक जोका व	त्र दोन मोका यां	चा संघ जिंकणार	नाही.			
	(3) दोन संघ तुर	त्यबल ठरतील					
	(4) चार टोकांचा	। संघ जिंकेल.					
	•		-				and a Toka can
						_	ur Tokas and if
	most appropria			ups are eq	dany strong	z and skintui	, then select the
			two Moka w	vould win			
	• •		two Moka w		win		
	\ /	I be tie betw f four Tokas	reen these tw	o teams			
	(±) A team of						
17.	प्रश्नचिन्हांऐवजी यो	ग्य घटकांची ज	ोडो निवडा.				
	:?	: ?			•		
	$\wedge + \bigcirc$	水〇					
	(a) (b) (c)	,					
	पर्यायी उत्तरे :	(4)					
	(1) (a), (e)	(2)	(c), (e)	(3)	(b), (d)	(4)	(e), (c)
	Select the pair of			question :	•	,	. , . ,
	: ? 🕥	: ?					
	$\wedge + \cap$	* ( )					
	(a) (b) (c)	(d) (e)					
	Answer Option			_			
	=		(c), (e)	(3)	(b), (d)	(4)	(e), (c)
	~~-~~					<del></del> -	
कच्च	या कामासाठी जागा	/SPACE FO	OR ROUGH	WORK			5 m 6
							P.T.O.

दिलेली माहिती वाचून त्यासंदर्भातील चुकीचे विधान निवडा. 18.

> A, B, C, D, E, F, G, व H ही चित्रे समान अंतरावर वर्तुळाकार सभागाराच्या भिंतीवर प्रदर्शित केली आहेत. B हे G आणि D च्या दरम्यान आहे. H हे B च्या डावीकडे तिसरे आणि A च्या उजवीकडे दूसरे आहे. C हे A आणि G च्या दरम्यान प्रदर्शित केले असून B व E व्यासाच्या परस्परविरुद्ध नाहीत.

- C व E ही व्यासाच्या परस्परविरुद्ध प्रदर्शित केलेली आहेत.
- (2) $G \in A \cap B$ च्या दरम्यान आहे पण $E \in A \cap B$ च्या दरम्यान नाही.
- E हे G च्या डावीकडून तिसरे आहे. (3)
- A व F यांच्या दरम्यान चित्र प्रदर्शित केलेले नाही. (4)

Study information given and select statement which is not correct with respect to it. Paintings A, B, C, D, E, F, G and H are displayed at equal distance on the wall of a circular hall. B is between G and D. H is third to the left of B and second to the right of A. C is displayed between A and G, B and E are not diametrically opposite to each other.

- (1)C and E are displayed diametrically opposite to each other.
- (2) G is between A and B but E is not between A and B.
- E is third to the left of G. (3)
- **(4)** There is no painting displayed between A and F.

दिलेल्या विधानांच्या सहाय्याने अचूक निष्कर्ष शोधा. 19.

काही वाघ सिंह आहेत

काही सिंह गायी आहेत

काही ससे घोडे आहेत

निष्कर्षः

- काही वाघ घोडे आहेत (a)
- काही गायी वाघ आहेत (b)
- काही घोडे सिंह आहेत (c)
- सर्व घोडे गायी आहेत (d)

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (d)

- (2) फक्त (b) आणि (d)
- सर्व (a), (b), (c) आणि (d) (3)
- यापैकी नाही (4)

Find out the correct conclusion/s with the help of given statements.

Some tigers are lions

Some lions are cows

Some rabbits are horses

Conclusions:

- (a) Some tigers are horses
- (b) Some cows are tigers
- Some horses are lions (c)
- All horses are cows

Answer Options:

(1) Only (d)

- (2) Only (b) and (d)
- (3) All (a), (b), (c) and (d)
- None of these (4)

''लुटूया आनंद उन्हाळी अध्ययनाचा'' या प्रकल्पाच्या प्रमुखांना A, B, C, D, E, F, G व H या आठ स्वेच्छेने पुढे 20. आलेल्या आठजणांतून चार विद्यार्थ्यांची निवड करायची आहे. निवडलेली प्रत्येक व्यक्ती निवड केलेल्या किमान एका तरी अन्य व्यक्तिच्या आवडीत सहभागी असेल तसेच इतरांच्या आवडीबद्दल नावड वाटत असुनही विद्यार्थ्यांनी त्या व्यक्तिशी सहकार्य करायला शिकावे अशी इच्छा असल्यामुळे निवडलेल्या प्रत्येक व्यक्तिला अन्य तीन व्यक्तिच्या किमान एका तरी आवडीबाबत नावड असायला हवी असा त्यांनी निर्णय घेतला. प्रत्येक व्यक्तिच्या आवडी व नावडीबाबतची पुढील सामग्री अभ्यासा व दिलेल्या अटींचे समाधान करणारा चम् निवडा

A ला रंग कला. वाचन आवडते व पाऊला वाटा चालण्याचा तिटकारा वाटतो. B ला वाचनाची व चित्रपट पाहण्याची आवड आहे पण चालण्याचा तिटकारा आहे. C चालण्याचा आनंद लटते पण तिला वाचनाची आवड नाही. D ला पक्षी निरीक्षण आवडते पण ती चित्रपट पाहण्याचा तिटकास करते. 🗄 चित्रपट पाहण्याचा आनंद ऌटते पण वाचन व पक्षी निरीक्षणाचा तिटकारा करते. F ला रंग कला आवडते पण ती वाचन व पक्षी निरीक्षणाचा तिटकारा करते. G ला चालणे व पक्षी निरीक्षण आवडते पण ती रंगकलेचा आनंद लुटत नाही. 🖂 वाचनाचा आणि चालण्याचा आनंद लुटते पण तिला पक्षी निरीक्षण आवडत नाही.

- A, B, E, F (1)
- C, D, E, F (2)
- (3)D, E, F, H
- A, B, D, G (4)

The head of the project "Enjoy summer learning" wants to select a team of four students from among eight volunteers A, B, C, D, E, F, G and H. She decides to select these four so that each selected person shares a liking with at least one of the other selected person. Since she wanted students to learn to cooperate with the persons even if they hate likings of other persons, she decided to choose person who dislikes at least one of the likings of any of the other three persons selected. Study following data about each person's likes and dislikes and select the team that satisfies given conditions.

A likes painting, reading and hates tracking. B likes reading and movie watching but hates tracking. C enjoys tracking but dislikes reading. D likes bird watching but hates movie watching. E enjoys movie watching but hates reading and bird watching. F likes painting but hates reading and bird watching. G likes tracking and bird watching but does not enjoy painting. Henjoys reading and tracking but dislikes bird watching.

- A, B, E, F (1)
- C, D, E, F (2)
- D, E, F, H (3)
- (4) A, B, D, G

21.	खाली	लपैकी	कोणती	. केळाा	नदीच्य	ा उजव्य	॥ तिरावरील उ	पनदी न	ाही ?		
	(1)	वेण्ण	Ī		(2)	कोयन	ना	(3)	वारणा	(4)	येरळा
	Whi	ch of	the fo	llowir	ıg is n	ot a r	ight bank tı	ributar	y of river Kris	shna ?	
	(1)	Ven	na		(2)	Koy	na	(3)	Warna	(4)	Yerala
22.	जोङ्	ा जुळव	न् इन यो ग	य पर्याय	। निवड	J :					
		खनि	ज				प्रदेश				
	(a)	लोह~	खनिज			(i)	अहमदनगर				
	(b)	बॉक्स	ाईट			(ii)	चंद्रपूर, गडि	चरोली,	गोंदिया		
	(c)	क्रोमा	ईट			(iii)	कोल्हापूर, स	ातारा, स	गांगली		
	(d)	अस्बे	स्टॉस			(iv)	भंडारा, नागप	ाूर, सिंध्	दुर्ग		
	पर्यार	ी उत्तरे	·:								
		(a)	(b)	(c)	(d)						
	(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)						
	(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)						
	(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)						
	(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)						
	Mate	ch the	pairs	and o	choose	the c	correct one	:			
		Min	erals				Region				
	(a)	Iron	Ore			(i)	Ahmedna	gar			
	(b)	Bau	xite			(ii)	Chandrap	ur, Ga	adchiroli, Gor	dia	
	(c)	Chr	omite			(iii)	Kolhapur,	Satar	a, Sangli		
	(d)	Asb	estos			(iv)	Bhandara,	Nagr	our, Sindhudi	ırg	
	Ans	wer C	ptior	ıs :							
		(a)	(b)	(c)	(d)						
	(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)						
	(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)						
	(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)						
	(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)						

23. खालील विधानं पहा :

	(a)	सातपु	डा पर्वत	त गोंड	जमातीच	र्वे प्रमुख	' निवास	स्थान ः	भाहे.
	(b)	गोंडी	ही गोंड	जमात	ची भाष	ग्र आहे.			
	(c)	गोंड र	जमातीत	सेवादि	खाह के	ला जात	गे.		
	` '	री उत्तरे			~				
	(1)			(a) ল	रोबर अ	ा ~~ड~~ े		(2)	फक्त विधान (b) बरोबर आहे
	• •			` '	रावर अ रोबर अ	_		(2) (4)	वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत
	(3)			` '				(4)	पराएं सप ।पपान परापर जाहरा
	(a)	erve th Sato:		•	-			ident	ial place of Gond community.
	(b)	-					id com		
	(c)				_				d community.
	. ,	wer O	•		Ü				•
	(1)	Only	state	ment	(a) is	corre	t	(2)	Only statement (b) is correct
	(3)	Only	state	ment	(c) is	correc	:t	(4)	All the above statements are correct
24.	जाङ्	ग जुळवृ	•	य पयाय	शाधा	:		_	
		जिल्ह	τ					बिच	वे नाव
	(a)	सिंधुद्	र्ग			(i)	हर्णे, ह	हेदवी,	जयगड, वेळणेश्वर
	(b)	रायगः	ड			(ii)	गिरगा	व, जुह्	, वर्सीवा
							वेंगुर्ला	, शिरो	डा, देवबाग
	(d)	मुंबई				(iv)	कि हिंग	न, हरी	इरेश्वर
		ग्री उत्तरे	:			,			
		(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)		(iv)	(i)	(ii)				
	(2)	(iii)	(i) ´	(ii)	(iv)				
	(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)				
	(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)				
	Mate	ch the	pairs	and o	choose	corre	ect op	tion :	
		Dist							Beach
	(a)		hudu	rg		(i)			edvi, Jaygad, Velneshwar
	(b)	Raig				(ii)	_		ihu, Varsova
	(c)		agiri			(iii)		-	Shiroda, Devbaug
	(d)	Mun				(iv)	Kini	m, H	arihareshwar
	Ans	wer C	-		(4)				
	(1)	(a)	(b)	(c)	(d)				
	(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)				
	(2)	(iii) (iv)	(i) (iii)	(ii)	(iv)				
	(3) (4)	(iv) (i)	(iii) (iv)	(ii) (iii)	(i) (ii)				
	(*)	(1)	\1 V }	(171)	(11)				

25.	महार	तष्ट्र राज्यात वन्यर्ज	वि संरक्षण	कायदा	कोणत्य	ग वर्षी	लागू के	ला गेला?				
	(1)	1970	(2)	1990			(3)	1985		(4)	1972	
	In w	which year the	Wildlife	Protec	tion .	Act w	as enf	orced in th	ne s tate	of M	laharashtra?	
	(1)	1970	(2)	1990			(3)	1985		(4)	1972	
26.	विष्णु	बुवा ब्रह्मचारी यांनी	ो ख्रिस्ती वि	मेशनऱ्यां	च्या अ	पप्रचारा	चारास उत्तर देण्यासाठी हे वृत्तपः					
	(1)	दर्पण				(2)	मराठा					
	(3)	केसरी				(4)	वर्तम	नदीपिका				
		nubuva Brahn hristian Missic		started			_ new	spaper to	refute	the fa	alse propagand	
	(1)	Darpan				(2)	Mar	atha				
	(3)	Kesari				(4)	Vart	amandeep	ika			
27.	परमह	 इंस सभेच्या अहमद	नगर शाखे	वे सभास	ाद को	ण होते :	)					
	(1)	केशव शिवराम	भावलकर		(2)	कास	नभाई महमद्	नी ढालब	ाणी			
	(3)	गोविंद नारायण ग	गंडगावकर		(4)	डॉ. र	ामकृष्णपंत <i>भ</i>	गंडारकर				
	Who was the member of Ahmednagar							•		na ?		
	(1)	9						ambhai M			nalwa ni	
	(3)	Govind Nara	iyan Ma	ndgavl	kar	(4)	Dr.	Ramkrush	napani	Bha	ndarkar	
28.	लोक	शाही स्वराज्य पक्षा	च्या स्थापने	त		यांचा	सहभा	ग होता.				
	(a)	जमनादास मेहता		(b)	रामरा	व देशम्	ुख		(c)	रामध	ाऊ मंडलिक	
	पर्यार	यी उत्तरे :										
	(1)	(a) आणि (d) प	न् क्त			(2)	(a) ³	भाणि (b) फव	त			
	(3)	(a) आणि (c) प	क्त			(4)	(a),	(b) आणि (c)	)			
		contrib	outed in	the for	rmati	on of		hahi Swar		arty'.		
	(a)	Jamnadas M	ehta	(b)	Ran	irao D	eshm	ukh	(c)	Ran	nbhau Mandlik	
	Ans	wer Options :										
	(1)	(a) and (d) or	nly			(2)	(a) a	ınd (b) onl	y			
	(3)	(a) and (c) or	ıly			(4)	(a),	(b) and (c)				

29.	खार्ल	गिलपैको कोणत्या संस्थांची स्थापना दादाभाई नौरोजी व	यांनी केली होती ?
	(a)	ज्ञान प्रसारक मंडळी (b)	बॉम्बे असोशिएशन
	(c)	लंडन इंडियन असोशिएशन (d)	ईस्ट इंडिया असोशिएशन
	पर्या	यी उत्तरे :	
	(1)	(a), (b) आणि (c) फक्त (2)	(b), (c) आणि (d) फक्त
	(3)	(a), (b) आणि (d) फक्त (4)	(a), (b), (c), (d)
	•	ich of the following Institutions were fou	
	(a)	Dnyan Prasarak Mandali (b)	Bombay Association
	(c)	London Indian Association (d)	East India Association
	Ans	swer Options :	
	(1)	(a), (b) and (c) only (2)	(b), (c) and (d) only
	(3)	(a), (b) and (d) only (4)	(a), (b), (c), (d)
30.	जोङ	या लावा :	
	(a)	मद्रास लेबर युनियन	(i) 1920
	(b)	ऑल इंडिया ट्रेंड युनियन कॉॅंग्रेस	(ii) 1918
	(c)	गिरणी कामगार संघ	(iii) 1929
	(d)	नॅशनल ट्रेड युनियन फेडरेशन	(iv) 1927
	` ′	यी उत्तरे :	
		(a) (b) (c) (d)	
	(1)	(ii) (i) (iii) (iv)	
	(2)	(iii) (i) (ii) (iv)	
	(3)	(ii) (i) (iv) (iii)	
	(4)	(i) (ii) (iii) (iv)	
		ch the pairs :	
		Madras Labour Union	(i) 1920
	(p)	All India Trade Union Congress	(ii) 1918
	(c)	'Girni Kamgar Sangh'	(iii) 1929
	(d)	National Trade Union Federation	(iv) 1927
	Ans	wer Options :	
	(1)	(a) (b) (c) (d)	
	(1)	(ii) (i) (iii) (iv)	
	(2)	(iii) (i) (ii) (iv)	
	(3)	(ii) (i) (iv) (iii) (i) (ii) (iii) (iv)	
	(4) 	(i) (ii) (iii) (iv)	

_	2 2 2	-2-2	C		
31.	खालीलपैकी	काणत	ावधान	बराबर	नाहा :

- भारतीय राज्यघटनेची नववी अनुसची ही राज्य विधिमंडळाच्या जमीन सुधारणा विषयक कांही कायदे व (a) टरावासंबंधी आहे.
- भारतीय राज्यघटनेची दहावी अनुसूची ही 1985 च्या 52 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे समाविष्ट केली असून तीत (b) पक्षांतराच्या कारणावरून अपात्रतेसंबंधीच्या तरत्दी आहेत.
- भारतीय राज्यघटनेच्या अकराव्या अनुसूचित नगरपालिकांचे अधिकार, प्राधिकार आणि जबाबदाऱ्या (c) संबंधीच्या तरतुदी आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1)	(a)	(2)	(b)	(3)	(c)	(4)	यापैकी एकही नाही
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------------------

Which one of the following statement is not correct?

- The Ninth schedule of the Indian Constitution contains certain acts and resolutions of the State Legislature dealing with land reforms.
- The Tenth schedule of the Indian Constitution inserted by the 52nd Amendment in (b) 1985 contains provisions regarding disqualification on ground of defection.
- The Eleventh schedule of the Indian Constitution contains provisions regarding powers, authority and responsibilities of Municipalties.

Answer Options:

(1)(2) (b) None of these (a) (3) (c) (4)

अयोग्य कथन ओळखा : 32.

- जम्मु व काश्मिरच्या विधान परिषदेत 36 सदस्य आहेत. (1)
- सिक्कीमन्या विधानसभेत 32 सदस्य आहेत. (2)
- विधान परिषदेचे एक तृतीयांश सदस्य पदवीधर मतदार संघाद्वारे निवडले जातात. (3)
- दर दोन वर्षानी विधान परिषदेचे एक तृतीयांश सदस्य निवृत्त होतात.

Select the incorrect statement:

- Legislative Council of Jammu and Kashmir has 36 members. (1)
- Legislative Assembly of Sikkim has 32 members. (2)
- (3)One-third members of Legislative Council are elected by Graduate Constituency.
- (4)One-third members of Legislative Council are retired every second year.

खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ? 33.

- सरनामा न्यायालयाद्वारा अंमलात आणता येत नाही. (1)
- राज्यघटनेस प्रस्थापित आणि विकसित करण्यायोग्य जी उद्दिष्टये आहेत ती सरनाम्यातून व्यक्त होतात. (2)
- सरनाम्यातून राज्यघटनेने आपल्या अधिकाराचे स्रोत कोणाकडून प्राप्त केले आहे ते स्पष्ट होते. (3)
- आपल्या सरनाम्यातील स्वातंत्र्य, समता आणि बंधृता ती आदर्श तत्त्वे रिशयन राज्यक्रांती (1917) कडून **(4)** घेतली आहेत.

Which one of the following statements is **not correct**?

- The Preamble is not enforciable by a court of law.
- (2) The Preamble states the objectives which the Constitution seeks to establish and promote.
- The Preamble indicates the source from which the Constitution derives its authority. (3)
- The ideals of liberty, equality and fraternity in our Preamble have been taken from (4)the Russian Revolution (1917).

भारत सरकार कायदा 1919 चे कोणते प्रमुख वैशिष्ट्य नव्हते ? 34.

- प्रांतांमध्ये द्विशासन पद्धती (1)
- प्रांतांवर केंद्रीय नियंत्रणाचे शिथिलीकरण (2)
- मुस्लीमांसाठी स्वतंत्र प्रतिनिधीत्व (3)
- भारतीय विधानमंडळ अधिक प्रातिनिधीक बनविणे

Which was not a main feature of the Government of India Act 1919?

- Dyarchy in the provinces (1)
- Relaxation of Central Control Over Provinces (2)
- Separate representation for Muslims (3)
- **(4)** The Indian Legislature made more representative

शेती उत्पन्नावरील कर राज्य सरकारच्या अखत्यारीमधे खालीलपैकी कोणी सोपविले आहेत? 35.

आंतरराज्य परिषद (1)

राष्ट्रीय विकास परिषद (2)

भारतीय राज्यघटना (3)

नियोजन आयोग **(4)**

Taxes on agricultural income is assigned to the State Government by ____

- (1) The inter-state council
- The National Development Council (2)
- The Constitution of India (3)
- **(4)** The Planning Commission

कच्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

36. लेकायुक्त ही यंत्रणा सर्वप्रथम	100									
श्चाली. (1) महाराष्ट्र, 1971 (2) ओडिशा, 1970 (3) महाराष्ट्र, 1981 (4) ओडिशा, 1983 The Institution of Lokayukta was established and came into force first in the year	LO9									
(3) महाराष्ट्र, 1981 (4) ओडिशा, 1983 The Institution of Lokayukta was established and came into force first in the year (1) Maharashtra, 1971 (2) Odisha, 1970 (3) Maharashtra, 1981 (4) Odisha, 1983 37. खालील विधाने विचारात घ्या : (a) राज्यपाल हे राज्यविधिमंडळाचा भाग नाहीत. (b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिपदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे. (c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उत्त न्यायालयाला आहे. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements : (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements in the state of the stat	। कार्यान्वित									
The Institution of Lokayukta was established and came into force first in the year (1) Maharashtra, 1971 (2) Odisha, 1970 (3) Maharashtra, 1981 (4) Odisha, 1983 37. खालील विधाने विचारात घ्या : (a) राज्यपाल हे राज्यविधिमंडळाचा भाग नाहीत. (b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिपदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे. (c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements : (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements in the consider the consideration of the consideration										
the year (1) Maharashtra, 1971 (2) Odisha, 1970 (3) Maharashtra, 1981 (4) Odisha, 1983 37. खालील विधाने विचारात च्या : (a) राज्यपाल हे राज्यविधिमंडळाचा भाग नाहीत. (b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिपदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे. (c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements: (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is given by the desirative of the consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the										
(3) Maharashtra, 1981 (4) Odisha, 1983 37. खालील विधाने विचारात घ्या : (a) राज्यपाल हे राज्यविधिमंडळाचा भाग नाहीत. (b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिपदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे. (c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements: (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements:	in									
37. खालील विधाने विचारात घ्या : (a) राज्यपाल हे राज्यविधिमंडळाचा भाग नाहीत. (b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिपदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे. (c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements : (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements is not a part of State Legislative Assembly and Legislative Consider the Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the Consider the Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the Co										
(a) राज्यपाल हे राज्यविधिमंडळाचा भाग नाहीत. (b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिषदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे. (c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements: (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consideration of the control										
(b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिषदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे. (c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements: (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statements to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statement to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statement to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statement to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statement to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statement to address the Legislative Assembly and Legislative Consider the following statement to address the legislative Assembly and Legislative Consider the										
(c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements: (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Considered.										
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोब र आहे/त? (1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements: (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Considers.	b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिषदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे.									
(1) (a) आणि (b) (2) फक्त (b) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि Consider the following statements : (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Constitution	(c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे.									
Consider the following statements: (a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Consideration.										
(a) The Governor is not a part of State Legislature. (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative C	ाणि (c)									
(b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative C										
	Council.									
(c) The High Court has right to remove the Governor.										
Which of the statement/s given above is/are correct?										
(1) (a) and (b) (2) Only (b) (3) Only (a) (4) (b) and	nd (c)									

P.T.O.

38. जोड्या लावा - (भारतीय संविधानाचे प्रथम परिशिष्ट च्या संदर्भात) : (अ) (ब) संस्थानिक राज्ये भाग अ (a) (i) (ii) केंद्रीय प्रशासकीय राज्ये (b) भाग ब (iii) अंदमान निकोबार भाग क (c) (iv) ब्रिटिश भारतातील प्रांत (d) भाग ड पर्यायी उत्तरे : (a) (b) (c) (d) (1) (i) (ii) (iii) (iv) (2) (iv) (i) (ii) (iii) (3) (iii) (iv) (ii) (i) (4) (i) (iv) (ii) (iii) Match the pair - (with reference to First Schedule of Indian Constitution): (A) **(B)** Part A (a) (i) Princely States (b) Part B (ii) Centrally Administered States (c) Part C (iii) Andaman Nicobar (d) Part D (iv) Provinces of British India Answer Options: (a) (b) (c) (d) (1) (i) (ii) (iii) (iv) (2) (iv) (i) (ii) (iii)

कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

(iii)

(i)

(iii)

(3)

(4)

(iv)

(i)

(ii)

(iv) (ii)

A			41				LO	7			
39.		अधिकार सर्व व्यक्तिंसाठी उपलब् कार कोणते आहेत?	ध असतात परं	तु काही आ	धिकार हे फक्त	नागरिकांसाठी अ	भसतात.	ते			
	(a)	कायद्यासमोर समानता									
	(b)	शासकीय नोकरीमध्ये संधीची सम	गनता								
	(c)	जीविताचे संरक्षण व वैयक्तिक स्व	वातंत्र्य								
	(d)	भाषण व अभिव्यक्तीचे स्वातंत्र्य									
	` '	ग्री उत्तरे :									
	(1)	फक्त (a), (b), (c)	(2)	फक्त (b)	(c) (d)						
	(3)	फक्त (a), (c)	(4)	फक्त (b)							
	` '	e rights are available for all	, ,	• •	` '	lable for only	z citizen«	S			
		ch are they?	persons bu	t bottle 11	grits are avai	idente for only	CHIECIA	,			
	(a)	Equality before law									
	(b)	Equality of opportunity in		oyment							
	(c)	Protection of life and person	-								
		(d) Freedom of speech and expression									
		wer Options :	(2)	Omler /la	) (a) (d)						
	(1)	Only (a), (b), (c)		Only (b							
	(3)	Only (a), (c)	. (4)	Only (b	), (u) 						
40.	खाली	लपैकी कोणते विधान/विधाने बरो व	बर आहे/त?								
	(a)	भारताच्या संविधानाच्या कलम 28		ायोगाची तर	तूद आहे.						
	(b)	आंतर-राज्य परिषदेची स्थापना क									
	(c)	राष्ट्रीय आणीबाणोच्या काळात संर		•		येतो.					
	(d)	्र अखिल भारतीय सेवेच्या माध्यमात्									
	` '	गी उत्तरे :	<i>5</i> ,,								
		फक्त (a)	(2)	(a) आणि	: (c)						
	(3)	वरील सर्व		(b) आणि	•						
	` '	ch of the following statemer	` '	` '	()						
	(a)	Provision of finance comm	•		Article 280	in Indian Cor	stitution	۱.			
	(b)	President of India has pow									
	(c)	•									
	(d)	All India Service is the age Government.	ency through	n Union (	3ove r nment s	shall control o	ver Stat	e			
	Ans	wer Options :									

P.T.O.

Only (a)

All of the above

(1)

(3)

(2)

(4)

(a) and (c)

(b) and (d)

(1)	**************************************									
` '	भारताचे राष्ट्रपती			(2)	भारत	ाचे पंतप्रधान				
(3)	राज्याचे राज्यपाल			(4)	वरील	पैकी कोणीही नाही				
Who appoints the State Chief Information Commissioner?										
(1)	President of Ind	lia		(2)	Prin	ne Minister of I	ndia			
(3)	Governor of the	State		(4)	Non	e of the above				
	। माहिती आयुक्तांची । गाणि प्रधानमंत्री नामनि	-								
(1)	राज्यसभा			(2)	लोक	सभा				
(3)	विधानसभा			(4)	विधाः	न परिषद				
recor Iead	Central Inform mmendation of the er of opposition te Minister.	he con	nmittee con	sistin	g of t	he Pri <mark>me Mini</mark> s	ster as C	Chairperson and		
(1)	Rajya Sabha			(2)	Lok	Sabha				
(3)	Vidhan Sabha			(4)	Vidl	nan Parishad				
मिळ अर्ज	माहितीचा विषय अन् ाण्यासाठी एखाद्या सा करण्यात आला आहे ह विलंब न करता संब	र्वजनिक ते सार्व	त्र प्राधिकरणाक जनिक प्राधिक	डे अञ रण, अ	िकरण्य सा अञ	पात आला असेल िमिळाल्याच्या तार	त्याबाबतीत	ा, ज्याच्याकडे असा		
(1)	चार दिवस	(2)	पाच दिवस		(3)	सहा दिवस	(4)	सात दिवस		
publ the a	regard to subject ic authority, the application to that e receipt of the a	public t other	c authority, r public autl	to wh	nich s	uch applicatior	is mad	e, shall transfer		
(1)	four days	(2)	five days		(3)	six days	(4)	seven days		

44.	_	ी अधिकार अधिनिय त होतात?	म 2005	5 च्या कलम	2(F)	अनुसार	माहिती य	॥ शब्दात	खालील	पैकी कोणत्या	बाबी
	(1)	अभिलेख, दस्तऐवज			(2)	ज्ञापने,	, ई-मेल				
	(3)	अभिप्राय, सूचना			(4)	वरील	सर्व				
	As p	er section 2(F) of	Right	to Informa	ation A	Act 20	05, 'Info	rmation'	inclu	des :	
	(1)	Records, docum	ents		(2)	Men	ios, e-ma	ails			
	(3)	Opinions, advic	es		(4)	All t	he above	2			
45.		ीही व्यक्ती राज्य जन दिवसांच्या अ पेक्षा वरिष्ठ दर्जाच्या अ	गत त्या	व्यक्तिला साव	र्वजनिक	प्राधिक	रणांमधील			य प्राप्त झाल्य ान माहिती आ	••
	(1)	साठ	(2)	चाळीस		(3)	तीस		(4)	वीस	
	an a	y person is aggrious ppeal withinor in rank in that		_ days from	n the						
	(1)	Sixty	(2)	Forty		(3)	Thirty		(4)	Twenty	
46.	इ~क्रां	ती हा शासनाचा डिजि	टल इंडि	या प्रोजेक्ट ख	बालीलैप	की कोण	ात्या उद्देशा	ने बनवला	आहे ?	~~-~~	<u> </u>
	(1)	स्वातंत्र्यसैनिकांना मा	हिती देण	यासाठी							
	(2)	शेतकऱ्यांना शेती विष	त्रयी माहि	हती देण्यासाठ	ी						
	(3)	सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेव	ा पुरवठ	Ī							
	(4)	आय.टी. क्षेत्रात नोक	री देणे								
	E-Kr	anti is a project c	of Digi	tal India n	nainly	focus	on	·			
	(1)	Providing inform	nation	to freedor	n figh	ter					
	(2)	Providing inform	nation	on agricu	lture t	o farm	ers				
	(3)	Electronic delive	ery of s	ervices							
	(4)	Providing I.T. Jo	bs								
कच्च	ा काम	ासाठी जागा /SPA	CE FO	r Rough	WOR	 RK	<del></del>				

4 7.	कोण	ते तंत्र इलेक्ट्रॉनिक गुन्ह	्यांचा त	पासामध्ये वापर	ले जाते	?						
	(1)	ट्रीपवायर्स, हनीपॉट्	स				•					
	(2)	कॉन्फिगरेशन तपास	णी साध	ग्ने, ऑपरेटिंग [्]	सिस्टीम	संदेश						
	(3)	वरीलपैकी सर्व										
	(4)	वरीलपैकी नाही										
	Whi	ch techniques are	used	in detection	n of el	lectror	nic crimes ?	1				
	(1)	Tripwires, Hon	eypot	s								
	(2)	Configuration of	hecki	ng tools, op	eratin	g syst	em comma	nds				
	(3)	All of the above	<u>.</u>									
	(4)	None of the above										
	(1) (3) A la	ट्वस्टेड पेअर लाई कम्युनिकेशन सॅटेल rge number of co	ाईटस	ers in a wide	(2) (4) e geog	यापैक	विसअल केब ही नाही cal area car		ficiently connected by			
	(1)	Twisted pair lir	nes		(2)	Coa	xial cables					
	(3)	Communication	ı satel	llites	(4)	Non	e of the abo	ove				
49.	ज्या न		मध्यव	र्ती संगणकाशिक	वाय संग	ाणक व	र्तुळाकार जोड	लेले अर	सतात, त्याला			
	(1)	स्टार	(2)	रिंग		(3)	बस	(4)	यापैकी नाही			
		work topology, c		ing of node	es atta	ched	in a ring, v	withou	t a host computer, is			
	(1)	Star	(2)	Ring		(3)	Bus	(4)	None of the above			
			~~_~~ _									

50.	आय.	सी.इ.जी.ओ.वी. ह्या	डिजिटल	त्र इंडिया मुव्हम <u>े</u>	ंट चा	अर्थ	आहे.		
	(1)	इंटर कॉन्फरन्स ऑ	क टर्मस्	्ॲण्ड प्रॅक्टीस	ऑफ	इलेक्ट्रॉ	नेक गव्हर्नमेंट		
	(2)	इंटरनल कॉन्फरन्स	ऑफ ट्रे	ड ॲण्ड प्रॅक्टी	स ऑफ	इलेक्ट्र	ॉनिक गव्हर्नन्स		
	(3)	इंटरनॅशनल कॉन्फर	स ऑन	थेअरी ॲण्ड	प्रॅक्टीस	ऑफ इ	लेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स		
	(4)	इंटरनॅशनल कॉन्फर	स्स ऑन	ट्रेड ॲण्ड प्रॅव	टीस अ	ॉफ इले	क्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स		
	• •	E.GOV a digital l							
	(1)	Inter conference	e of te	rms and pr	actice	of Ele	ectronic Governm	ent	
	(2)	Internal Confer	ences	of trade an	d prac	tice o	f Electronic Gove	rnanc	ce :
	(3)	International co	onfere	nce on theo	ry and	l prac	tice of Electronic	Gove	ernance
	(4)	International co	onfere	nce on trade	e and	practi	ce of Electronic (	Gover	nance
51.	व्ही स		शब्दाव	लीचे पूर्ण रूप व	कोणते ?				
	(1)	व्हर्चुअल सॅटेलाईट			(2)	व्हर्टी	nल सॅटेलाईट		
	(3)	व्हेरी सॉफ्ट अपार्चर	टर्मीनल	5	(4)	व्हेरी	स्मॉल अपार्चर टर्मीनल	;	
	Wha	it is the full form	of 'VS	SAT'?					
	(1)	Virtual Satellite	<u>.</u>		(2)	Vert	ical Satellite		
	(3)	Very Soft Apar	ture T	erminal	(4)	Very	Small Aparture	Term	inal
- <u>-</u>	 इ-मेर	 ठ प्रणालीचे कार्य खार	- ग्रीलपैकी	———— कोणत्या प्रोटो	 कॉलने '	 होते ?			
	(1)	एस्.एम्.टी.पी.	(2)	एच्.टी.टी.पी	-	(3)	टी.सी.पी./आय.पी.	(4)	एस्.एन्.एम्.पी.
	E-ma	ail system works	• /	•		` '	•	• /	
	(1)	SMTP	(2)	HTTP			TCP/1P	(4)	SNMP
53.	माहित	———————— गी तंत्रज्ञानाच्या संदर्भात	- र 'टर्मीन	 ल्स' याचा नेम	का अर्थ	बोध ख	 गलीलपैकी कशाने होते	†?	<del></del>
	(1)	संगणक							
	(2)	जाळयाला जोडलेला	संगणक	5					
	(3)	कोणतेही 'इनपुट'/'	'आऊट'	स्ट'क्षम उपक	रण				
	(4)	वरीलपैकी नाही		.					
			ormati	on technolo	ov th	e mea	ning of the term	'term	inals' is :
	(1)	Computer	or matr	or iccidioio	637, 41	C IIICO	itting of the term	CCITIE	mais is:
	(2)	Network Comp	outer						
	(3)	Any INPUT/O		T device					
	(4)	None of the abo							

26

- बॉस (BOSS) या शब्दावली ने ओळखली जाणारी 'भारत ऑपरेटिंग सिस्टीम सोल्यशन्स' ही : 54.
  - एक भारतीय ऑपरेटिंग सिस्टीम आहे.
  - जी.एन.यू./लिनक्स चे भारतातील वितरण आहे. (2)
  - वरीलपैकी सर्व (3)
  - वरीलपैकी एकही नाही (4)

'BOSS' (Bharat Operating System Solutions) is :

- An Indian Operating System
- Indian distribution for GNU/Linux (2)
- (3) All of the above
- (4)None of the above
- मर्यादित कालावधीपुरते वापरण्यास मोफत पुरवलेल्या सॉफ्टवेअरला काय संबोधले जाते? 55.

शेअर वेअर (1)

फ्री वेअर (2)

ओपन सोर्स सॉफ्टवेअर

वरीलपैकी एकही नाही (4)

A software allowed for limited period for free is termed as:

Shareware

(2) Freeware

(3)Open Source Software (4) None of the above

पुढीलपैकी योग्य विधान निवडा : 56.

- कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण या कायद्याअंतर्गत ''कौटुंबिक नातेसंबंध'' च्या अर्थामधे दत्तक (a) मुलाचा समावेश होत नाही.
- वरील कायद्याप्रमाणे ''कौटुंबिक हिंसाचार'' या संज्ञेच्या व्याख्येमधे ''भावनिक आणि आर्थिक'' अत्याचाराचा समावेश होतो.

पर्यायी उत्तरे :

- विधान (a) चुकीचे असून (b) बरोबर आहे. (1)
- विधान (a) बरोबर असून (b) चुकीचे आहे. (2)
- दोन्ही विधाने बरोबर आहेत. (3)
- दोन्ही विधाने चुक आहेत. **(4)**

Choose the correct statement given below:

- Adopted child does not fall within the meaning of Domestic Relationship under "Protection of Women from Domestic Violence Act."
- Definition of "Domestic Violence" under the provisions of above mentioned (b) Act includes emotional and economic abuse.

Answer Options:

- (1) Statement (a) is false (b) is true
- (2)Statement (a) is true but (b) is false
- (3) Both the statements are correct
- (4) Both the statements are wrong

5 7 .	नागरी	हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मधील कलम 6 अन्वये, सामान्य व्यवहारक्रमानुसार अन्य व्यक्तिंना ज्या
	वेळी	व ज्या ठिकाणी आणि ज्या अटींवर व शर्तींवर माल विकला जातो किंवा सेवा उपलब्ध करून दिल्या जातात
	त्यावे	ळी व त्याच ठिकाणी आणि त्याच अटींवर व शर्तींवर एखाद्या व्यक्तिला 'अस्पृश्यते' <mark>च्या कारणावरुन असा</mark>
	माल '	विकण्याचे किंवा अशी सेवा उपलब्ध करुन देण्याचे जो कोणी नाकारील तो, कमीत कमी व
	जार्स्त	ति जास्त इतक्या मुदतीच्या कारावासास व कमीत कमी व जास्तीत जास्त
		अशा द्रव्यदंडासही पात्र होईल.
	(1)	
	(2)	एक महिना, सहा महिने, शंभर रुपये, पाचशे रुपये
	(3)	पंधरा दिवस, दोन महिने, शंभर रुपये, पाचशे रुपये
	(4)	एक महिना, तीन महिने, शंभर रुपये, तीनशे रुपये
	of U at th	ording to section 6 of the protection of Civil Rights Act, 1955, whoever on the ground ntouchability 'refuses' to sell any goods or refuses to render any service to any person he same time and place and on the same terms and conditions at/on which such its are sold or services are rendered to other persons in the ordinary course of business
		be punishable with imprisonment for a term not less than and not more
		and also with fine which shall not less than and not more
	than	l
	(1)	three months, six months, ₹ 50, ₹ 100
	(2)	one month, six months, ₹ 100, ₹ 500
	(3)	fifteen days, two months, ₹ 100, ₹ 500
_	(4)	one month, three months, ₹ 100, ₹ 300
58.	_	ा ''अ'' यानी ''जो आपल्या मुलीशी विवाह करेल त्याला अर्धी संपत्ती देण्यात येईल'' अशी वर्तमानपत्रात एत दिली.
		विधानाच्या संदर्भात खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा :
	(1)	श्रीयुत ''अ'' कायदेशिरपणे असे करु शकतात.
	(2)	वरीलप्रमाणे जाहिरात देणे हा दंडनिय अपराध आहे.
	(3)	
	• /	संपत्तीच्या एक टक्का इतकी रक्कम कोर्टात भरून अशी जाहिरात देता येते.
	(4) Mr.	
		"A" gives following advertisement in the newspaper. "Whoever marries my daughter, be given half of my property".
		ose the correct option in relation to above mentioned statement :
	(1)	Mr. "A" can do this legally.
	(2)	Giving an advertisement like this is an offence punishable under law.
	(3)	Such type of advertisement may be given with the prior permission of State Government.
	(4)	Such an advertisement can be given by depositing 1% of the value of the property in the court.

59.	~	र्मूचित जाती आणि या संहितेच्या कलम	- ·					त्रतुदीनुसार फौजदारी ज्ञा येणार नाही ?
	(1)	कलम 17	(2)	कलम 18	(3)	कलम 19	(4)	कलम 20
	Act	•	section -					ion of Atrocities) s committing an
	(1)	Section 17	(2)	Section 18	(3)	Section 19	(4)	Section 20
60.	भारत	ोय राज्यघटनेच्या व	जेणत्या कर	लमानुसार मातृत्व	सहाय्य देण्या	ची तरतूद करण्या	चे निर्देश र	ाज्यांना दिले आहेत ?
	(1)	कलम 40	(2)	कलम 41	(3)	कलम 42 (4	1) वरील	^{उपै} की काहीही नाही
	Whi relie		e Consti	tution of India	direct the	state to make	provisio	ons for maternity
	(1)	Article 40	(2)	Article 41	(3)	Article 42 (4	l) Nor	ne of the above
61.	_	बेक हिंसाचार प्रतिब १ २ मध्ये सांगितला 1962		नेयम कलम् 2(एच 1961	व्) नुसार 'हुंब (3)	झ'म्हणजे ' हुंडा प्र 1963	तिबंधक क (4)	ायदा' 1960
	shal	•	, .	•				ce Act, "dowry" wry Prohibition
	(1)	1962	(2)	1961	(3)	1963	(4)	1960
62.		किंवा राज्य सरका आहे?	रकडून सर	र्भावपूर्वक करण्य	गत आलेल्या	कारवाईला कोण	ात्या कलम	गद्वारे संरक्षण देण्यात
	(1)	कलम 3	(2)	कलम 5	(3)	कलम 14	(4)	कलम 22
		ong the follow ernment for the	_		-	s the protect	ion to C	Central or State
-	(1)	Section 3	(2)	Section 5	(3)	Section 14	(4)	Section 22
			····					

A			,,,
63.	ग	ारी हक्क संरक्षण'' अधिनियमांच्या 1955 तरतूर्दीनुसार खालील विधानांपैकी योग्य विधान निवडा.	
	(a)	या कायद्या 1955 अंतर्गत असलेली सामुदायिक दंडाची तरतूद आता रद्द करण्यात आली आहे.	
	(b)	वरील कायदा काही वेगळ्याच नावाने संमत करण्यात आला होता.	
	पर्याः	यी उत्तरे :	
	(1)	(a) विधान असत्य असून (b) सत्य आहे.	
	(2)	(a) विधान सत्य असून (b) असत्य आहे.	
	(3)	(a) आणि (b) दोन्ही विधाने सत्य आहेत.	
	(4)	(a) आणि (b) दोन्ही विधाने असत्य आहेत.	
	In r	elation to the provisions of "Protection of Civil Rights" act 1955 - choose the corre ements.	ect
	(a)	The provision of imposing collective (communal) fine under this act 1955 is delet now.	ed
	(b)	The above mentioned Act was passed by some other name.	
	Ans	swer Options :	
	(1)	(a) not true but (b) is true	
	(2)	(a) true (b) is not true	
	(3)	both (a) and (b) are true	
	(4)	both (a) and (b) are false	
64.	_	प्रतिबंधक कायद्यातील कलम 3 नुसार कोणतीही व्यक्ती हुंडा देत किंवा घेत असेल किंवा प्रोत्साहन देत अर याला तुरुंगवासाची शिक्षा होऊ शकते जी पेक्षा कमी नसेल किंवा दंड होऊ शकतो की किंवा हुंड्याची रक्कम यापेक्षा जास्त असेल ती रक्कम.	
	(1)	तीन वर्षां, ₹ 5000 (2) तीन वर्षां, ₹ 10000	
	(3)	पाच वर्षां, ₹ 10000 (4) पाच वर्षां, ₹ 15000	
		ording to section 3 of Dowry Prohibition Act, any person who takes or gives or abe giving or taking of dowry, is liable to be punished with a minimum imprisonment and with a minimum fine of or the amount of the value of su	of

dowry, whichever is more.

3 years, ₹ 5000

5 years, ₹ 10000

P.T.O.

(2) 3 years, ₹ 10000

(4) 5 years, ₹ 15000

65.	'अनुस	चित जाती व अनुसूर्ी पूचित जाती व अनुसूर्ि ———— यांमध्ये त	वत जम	ाती ' या शब्दप्र	योगांना,	संविधा	नाच्या	अनुच्छेद ३६६	चे अनुब्र	ਸ ਸੇ खंड
	(1)	22, 23	(2)	23, 24		(3)	24,	25	(4)	23, 25
	Atro assig	ording to section 2 cities) Act, 1989, gned to them res of the constitutio	'Schee pectiv	duled Cast	es and	Sched	dulec	d Tribes' sha	all hav	e the meanings
	(1)	22, 23	(2)	23, 24		(3)	24,	25	(4)	23, 25
66.	संयुक्त	ा राष्ट्र संघटनेने मानवं	ो हक्कां	च्या जाहीरनाम	याची घो	षणा ज	गितिव	न् स्तरावर कोण [्]	त्या दिव	शी केली?
	(1)	15 ऑगस्ट 1947			(2)	10 हि	इसेंब र	1948		
	(3)	26 नोव्हेंबर 1949			(4)	1 ऑ	क्टोबर	1950		
		which date Unite nan Rights ?	ed Na	tions Orga	nisatic	n pro	clain	ned the Uni	iversal	Declaration of
	(1)	15 August 1947	,		(2)	10 D	ecen	nber 1948		
	(3)	26 November 1	1949		(4)	1 Oc	tobe	r 1950		
67.	मानवी	हिक्क संरक्षण कायद	ส 1993	3 मधील कला	म 19 हे			_ शी संबंधित	आहे.	
	(1)	वार्षिक आणि विशेष	अहवा	ल						
	(2)	सशस्त्र दलाच्या संबं	धातील	कार्यपद्धती						
	(3)	राज्य आयोगाची रच	ना							
	(4)	तक्रारींची चौकशी								
	Section	on 19 of protecti	on of	Human Ri	ghts A	ct 199	3 de	als with		
	(1)	Annual and spe	ecial re	eports						
	(2)	Procedure with	respe	cts to Arme	ed Fore	ces				
	(3)	Constitution of	state c	commission	ì					
	(4)	Inquiry into cor	nplain	its						
		~~_~~								

68.	मानव	ी हक्कांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणता हक्क विकासाभिमुख आहे?
	(1)	संचार आणि वास्तव्याचे स्वातंत्र्य
	(2)	काम करण्याचा अधिकार
	(3)	सशक्त पर्यावरण असण्याचा अधिकार
	(4)	सांस्कृतिक जीवनाचा भाग होण्याचा अधिकार
		ich of the following rights are development oriented rights? (in connection with man Rights)
	(1)	Freedom of Movement and Residence
	(2)	Right to Work
	(3)	Right to Healthy Environment
	(4)	Right to participation in cultural life
		व्हिएना अकॉर्ड 1994 (2) द बेजिंग डिक्लरेशन द फ्टॅरफॉर्म फॉर ॲक्शन (4) वरील सर्व ong the following which has acknowledged that domestic violence is undoubtedly a nan right issue? Vienna Accord 1994 (2) The Beijing Declaration The Platform for Action (4) All the above
70.	(1) The	चित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 यास राष्ट्रपतींची संमती दिनांक 1989 रोजी मिळाली. 10 डिसेंबर (2) 2 ऑक्टोबर (3) सप्टेंबर 11 (4) डिसेंबर 14 scheduled castes and the scheduled tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 received assent of the President on 1989. 10 December (2) 2 October (3) September 11 (4) December 14
— कळ	था का	नासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

71.	नागरी 	हक्क संरक्षण आ द्वारे अस्पृ	•	1955 मधील कर केल्याकारणाने ए			-				
	(1)	अनुच्छेद 24	(2)	अनुच्छेद 17	(	(3)	अनुच्छेद 22	(	(4)	अनुच्छेद	21
	any	ording to Section right accruing (see constitution).									
	(1)	Article 24	(2)	Article 17	(	(3)	Article 22	(	(4)	Article	21
72.		री व्यक्ती जी अप पाचा अधिकार आहे		शकते अशा व्यव	- प्तीविरु	द्ध वि	अशेष न्यायालय	ਾਲਾ	<del></del> -	आदे	श पारित
	(1)	भनाई हुकूम	(2)	निलंबन	(	(3)	हद्दपारी	(	(4)	अटक	
		cial court has p mit offence.	oower to	pass an ord	ler of		of	a perso	on w	ho is lil	kely to
	(1)	Injunction	(2)	Suspension	(	(3)	Externmen	ıt (	4)	Arrest	
73.	पुढील		त ?								
		ावी हक्क हे व्यक्ति गीण विकास करू श			असे अं	ग आ	हे की ज्याच्या	शिवाय व	नेपती	ही व्यक्ती	स्वतःचा
	(1)	प्रो. हेरॉल्ड जे. ल	स्की	(2	2) 🤄	ॲरीस	टॉटल			Les	
	(3)	डॉ. बेनी प्रसाद		(	4) 3	डॉ. दु	र्गादास बसू				
	Who	has said the fo	ollowing	words?							
		man rights in fa self".	act are tl	nose condition	ns of s	ocia	l life withou	t which	n no	man car	be his
	(1)	Prof. Harold)	. Laski	(	2)	Arist	otle				
	(3)	Dr. Beni Pras	ad	(	4) l	Dr. I	Durga Das I	Basu			
								_			

74 .	नागरी	ो हक्क संरक्षण अधि	नियम, 🛚	1955 मध्ये	य	ा करिता शिक्षेची तर	तूद आहे.	
	(1)	व्यक्तिला इस्पितळ	ात दाखल	७ करुन घेण्यास नाव	क् रणे			•
	(2)	वस्तुंची विक्री कर	ण्यास विं	वा सेवा पुरविण्यास	। नाकारणे			
	(3)	अस्पृश्यतेवरुन उत्प	क्र होणां	रे इतर अपराध				
	(4)	वरीलपैकी सर्व						
	The	protection of Ci	vil Rig	hts Act, 1955 p	rovides	the punishmen	t for _	•
	(1)	refusing to adr	nit per	sons to hospital				
	(2)	refusing to sell	goods	or render servi	ces			
	(3)	other offences	arising	out of untouch	ability			
	(4)	all the above						
75.		ी हक्क संरक्षण कार न करण्यात आलेली			नुसार, मा	नवी हक्क न्यायालये	म्हणजे	नुसार
	(1)	कलम 21	(2)	कलम 30	(3)	कलम 14	(4)	कलम 28
		ording to sectior ns the Human I		-		•	3 Hum	an Rights Court
	(1)	Section 21	(2)	Section 30	(3)	Section 14	(4)	Section 28
76.	मुंबई	पोलीस अधिनियम,	1951 ভ	या कोणत्या प्रकरणा	 त गुन्हा व	शिक्षा या संदर्भात त	 तरतूद केल	———— ग्री आहे ?
	(1)	प्रकरण तिसरे	(2)	प्रकरण चौथे	(3)	प्रकरण सहावे	(4)	प्रकरण सातवे
	In w	hich Chapter of	Bomba	y Police Act, 19	951 offe	nces and punish	ments	are mentioned?
	(1)	Chapter III	(2)	Chapter IV	(3)	Chapter VI	(4)	Chapter VII
77.				अन्वये ३	अटक आ	रोपींची वैद्यकीय तप	गसणी पो	लीस अधिकाऱ्यांच्या
	(1)	कलम 53	(2)	कलम 41	(3)	कलम 47	(4)	कलम 52
		ording to nedical practition			-		examin	ation of accused
	(1)	Section 53	(2)	Section 41	(3)	Section 47	(4)	Section 52
				OR BOLLOW				

LO9		A
78.	खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी भारतीय पुरावा कायदा लागू होत नाही ?	
	(1) लष्करी न्यायालय	
	(2) कोणत्याही न्यायालयातील किंवा न्यायालयापुढील सर्व न्यायिक कार्यवाहींना	
	(3) लवादापुढील कार्यवाहींना	
	(4) भूसेना अधिनियम या खाली भरविलेल्या लष्करी न्यायालयाहून अन्य	
	Amongst the following to which the Indian Evidence Act is not applicable:	
	(1) Court Martial	
	(2) All Judicial proceedings in or before any court	
	(3) To proceedings before Arbitrator	
	(4) Other than Court-Martial convened under the Army Act	
79.	''प्रलोभन, धमको किंवा वचन याद्वारे मिळविलेला कबुली-जबाब फौजदारी कार्यवाहीत असंबद्ध असतो''. याबाब भारतीय साक्षीपुरावा अधिनियमच्या कोणत्या तरतुदीमध्ये उल्लेख केला आहे?	– Iत
	(1) कलम 24 (2) कलम 25 (3) कलम 26 (4) वरीलपैकी काहीही नाही	
	Which provision of Indian Evidence Act states that, confession caused by inducemen threat or promise is irrelevant in criminal proceedings?	
	(1) Section 24 (2) Section 25 (3) Section 26 (4) None of the above	
80.	मुंबई पोलीस अधिनियम अंतर्गत खालीलपैकी कोणाविरुद्ध तडीपारीचा आदेश काढता येतो ?	_
	(a) समाजविघातक कृत्ये करुन अशांतता पसरवू शकेल अशी व्यक्ती.	
	(b) वारंवार शांबी–मोर्चे काढून वाहतूकीस अडथळा आणणाऱ्या व्यक्ती.	
	(c) विहीत वेळेनंतर ध्वनोक्षेपकावर गाणी लावणाऱ्या व्यक्ती.	
	(d) साथीचा रोग झालेली व्यक्ती जिच्या वास्तव्यामुळे रोग पसरुन लोकांच्या आरोग्यास बाधा येऊ शके ल.	
	पर्यायी उत्तरे :	
	Under the provisions of Bombay Police Act against whom the exterment order can be passed?	e
	(a) Person who may disturb peace doing antisocial activities.	
	(b) Persons frequently arranging peace-marchas and obstructing traffic.	
	(c) Persons playing songs using loudspeakers after permitted time.	
	(d) Person suffering by epidemic disease and whose continued residence may affect public health due to spread of epidemic.	ct
	Answer Options:	
	(1) (b) and (c) · (2) (b), (c) and (d)	

(3) (a) and (d)

(4) All of the above

81.	_	पोलीस अधिनियम						निघून जाप	याचा आदे	श देण्यात		
	आला त्या क्षेत्रात परत येण्याची तात्पुरती परवानगी देण्याची तरतूद आहे.											
	(1)	61	(2)	64	(3	3) 63		(4)	65			
		provision of te directed to rer										
	(1)	61	(2)	64	(3	3) 63		(4)	65			
82.	अपश	य दंड संहितेतील ब्द वापरणे अगर व कैद अगर दंड अग	नाही वस्तू द	ाखविणे किंव	ा हावभाव क			_				
	(1)	सहा महिने	(2)	दोन वर्षे	(3	3) एक	वर्ष	(4)	तीन महि	ने		
	the r that sight	ording to Sectiveligious feeling person or male tof that person to may extend	gs of any kes any ¿ n, shall be	person, ut gesture in e punished	tters any v the sight l with imp	vord or i of that j orisonme	makes any person or ent of eithe	sound i places a	n the he ny objec	aring of t in the		
	(1)	six months	(2)	two year	s (S	3) one	year	(4)	three r	nonths		
83.	मृंबई	पोलीस अधिनियम	- मच्याकल	न 66 मध्ये		बाबत स		-				
	(1)	पोलिसाने रस्त्यांव				_						
	(2)	लोकांसंबंधीची प	गेलीस अधि	प्रकाऱ्यांची क	र्तव्ये							
	(3)	लोकांच्या येण्या	जाण्याच्या वि	उकाणी प्रवेश	करण्याचा	अधिकार						
	(4)	वरीलपैकी काही	ही नाही									
	Secti	ion 66 of the E	Bombay I	Police Act	deals with	າ	·					
	(1)	Police to reg	ulate traf	fic, etc in s	street							
	(2)	Duties of pol			-							
	(3)	Power to ent	-	of Public	resort							
	(4)	None of the	above 									
84.	मुंबई	पोलीस अधिनिय	मातील कल	ज्म	मध्ये	जादा पो	लिसांच्या खन	र्वाची व बं	वेकायदेशीर	जमावाने		
	केलेल	या नुकसानीच्या भ	ररपाईची प्रम	गणशीर वसुल	ठी करणेबाब	त तस्तूद ३	भाहे.					
	(1)	53	(2)	51	(3	3) 54	,	(4)	52			
		ion		•						the cost		
	or ac (1)	dditional polic 53	e and coi (2)	npensatioi 51		caused i 3) 54	oy umawn	assen (4)	юіу. 52			
	(1)		(<i>2)</i>		(,	/) J4 		(~~4~~)	54			

P.T.O.

85.	मुंबई	पोलीस अधिनियम	, 1951 _		येथे लाग	ू होतो.						
	(1)	फक्त मुंबई			(2)	मुंबई	उपनगरीय भा	ग				
	(3)	फक्त विदर्भ			(4)	संपूर्ण	महाराष्ट्र राज्य	τ				
	The Bombay Police Act, 1951 extends to											
	(1)	Only Bombay	7		(2)	Bon	ıbay Suburl	ban A	rea			
	(3)	Only Vidarbh	na Regic	n	(4)	The	whole Stat	e of N	/lahara	ashtra		
86.	खालीलपैकी कोणता विषय मुंबई पोलीस अधिनियमातील पोलीस विनियम कलम 44 मध्ये समाविष्ट होतो ?											
	(1) साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव रोखणे											
	(2)											
	(3) दं गाधोपा थांबवणे/थोपवणे											
	(4) बंद इमारती वं ठिकाणे											
	Section 44 of Bombay Police Act under Police Regulations covers following subject											
		·	y									
	(1) To prevent outbreak of epidemic disease											
	(2) Destruction of stray dogs											
	(3) Prevention of riots											
	(4)	Closed buildi	ng/plac	res								
87.	मृत्यूपूर्व जबाब हा पुरावा म्हणून ग्राह्य धरणेत येतो.											
	(1)	सदोष	(2)	लेखी		(3)	ऐकीव		(4)	कागदोपत्री		
	Dyi	ng declaration i	s admis	sible in evi	dence	being	a	_ evic	lence.			
	(1)	Faulty	(2)	Written		(3)	Hearsay		(4)	Documental		
88.	महार	ाष्ट्रामध्ये सर्वोच्च पो	 लीस प्रशि	क्षण संस्था को	ठे आहे ?			-				
	(1)	पूणे	(2)	लोणावळा		(3)	नागपूर		(4)	नाशिक		
	In Maharashtra the Apex police training Institute is at											
	(1)	Pune	(2)	Lonawla	_	(3)	Nagpur		(4)	Nashik		
89.	कलम	। 1 55 नुसार पारित वे	 फलेला तर्ड	———— तीपारीचा आदेश	रा किती	काळाप	————— र्यंत अंमलात र	 ाहू शक	तो ?			
	(1)	एक वर्ष	(2)	दोन वर्ष	(3)	तीन व	त्रर्ष	(4)	वरील	पैकी काहीही नाही		
	For what period the order of externment under section 55 shall be kept in force?											
	(1)	One year	(2)	Two year				(4)	-	e of the above		

90.	मुंबई पोलीस अधिनियम कलम 17 अन्वये, कोणत्याही जिल्ह्याचा अधीक्षक व जिल्ह्यांचे पोलीस दलही नियंत्रणाखाली असतील.										
	(1) राज्य सरकार					जिल्हाधिकारी					
	(3)					(4) जिल्हा न्यायदंडाधिकारी ice Act, the superintendent and the Police Force c					
	\				ice A						
	(1)					Dist					
	(3)	(3) Home Ministry				District Magistrate					
91.	<u> </u>	फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील कलम				रम माहि	 हती अहवाल लि	 हून घेण्याची	पद्धत दिलेली	आहे.	
	(1)	199		109		(3)	110	(4)	154		
		tion of			proce	edure	provides for	the mann	er in whicl	n first	
		rmation is to be re				(2)	110	(4)	154		
	(1)	199	(2)	109		(3)	110	(4)	154		
92.	'ब'	—————————————————————————————————————									
		'अ' न्यायालयास आवा									
	(1)	'अ' आणि 'ब' दोघां			(2)	'अ'					
	(3)	पोलीस यंत्रणा			(4)	'अ'	चे नातेवाईक				
	'A' desires a court to give judgement that 'B' shall be punished for a crime which 'A' says										
		has committed. W		-			_				
	(1)	'A' and 'B' Both			(2)	'A'					
	(3)	Police Authority	7		(4)	A's i	relatives				
 93.		J									
93.	 विधी होईल	ग्राह्य वैवाहिक जीवनार	— व्याको	णत्या काळात	एखाद्य	बाळा	वा जन्म झाल्या	स ते अपत्य	औरस आहे	—— हे सिद्ध	
93.		ग्राह्य वैवाहिक जीवनार			एखाद्य	बाळा	वा जन्म झाल्या	————स ते अपत्य	औरस आहे	—— हे सिद्ध	
93.	होईल	ग्राह्य वैवाहिक जीवनार ७?	नंतर :	270 दिवसांत	एखाद्य	ৰাত্তা	वा जन्म झाल्या	— — —		──हे सिद्ध	
93.	होईल (1)	ग्राह्य वैवाहिक जीवनार ७? विवाहाच्या विच्छेदना	नंतर	270 दिवसांत 280 दिवसांत	एखाद्य	जाळा	वा जन्म झाल्या	— — स ते अपत्य		—— हे सिद्ध	
93.	होईल (1) (2)	ग्राह्य वैवाहिक जीवना ७? विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना	नंतर	270 दिवसांत 280 दिवसांत 365 दिवसांत		ৰা জাতা	वा जन्म झाल्या	— — स ते अपत्य		—— हे सिद्ध	
93.	होईर (1) (2) (3) (4) Wh	ग्राह्य वैवाहिक जीवना ? विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना	ं नंतर : नंतर : नंतर : नंतर :	270 दिवसांत 280 दिवसांत 365 दिवसांत 365 दिवसांत	ार						
93.	होईर (1) (2) (3) (4) Wh	ग्राह्य वैवाहिक जीवना ३? विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना at period is prescri	ा नंतर : नंतर : नंतर : नंतर : lbed f	270 दिवसांत 280 दिवसांत 365 दिवसांत 365 दिवसांत or a child b — '	र orn o						
93.	होईर (1) (2) (3) (4) Wh chil	ग्राह्य वैवाहिक जीवनाकः ? विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना at period is prescri d if it is born	नंतर नंतर नंतर नंतर bed f	270 दिवसांत 280 दिवसांत 365 दिवसांत 365 दिवसांत or a child b — ' its dissolut	र orn or						
93.	(1) (2) (3) (4) Wh chil (1)	ग्राह्य वैवाहिक जीवना त्र? विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना विवाहाच्या विच्छेदना at period is prescri d if it is born Within 270 days	नंतर नंतर नंतर नंतर ibed f after after	270 दिवसांत 280 दिवसांत 365 दिवसांत 365 दिवसांत or a child b its dissolut its dissolut	र orn o iion tion						

94.	फौज	दारी प्रक्रिया संहिता		नुसार पोल	रीस ठा	ग्याच्या	अंमलदार अधिकाः	याला ठाण्य	गच्या हद्दीच्या आत	
	असलेल्या कोणत्याही स्थळी खोटी असलेली कोणतीही वजने, मापे किंवा वजन करण्याची साधने तपासणी करण्यासाठी किंवा त्यांचे झडती घेण्यासाठी वॉरंटशिवाय तेथे प्रवेश करता येईल.									
	(1)	कलम 153(1)	(2)	कलम 151		(3)	कलम 109	(4)	कलम 173(2)	
	According to of Cr.P.C., any officer in charge of a police station may, without a warrant, enter any place within the limits of such station for the purpose of inspecting or searching for any weights or measures or instruments for weighting:									
	(1)	Section 153(1)	(2)	Section 15	1	(3)	Section 109	(4)	Section 173(2)	
95.	मुंबई पोलीस अधिनियम, कलम 2(11) अन्वये ''पोलीस अधिकारी'' या संज्ञेचा अर्थ, या अधिनियमान्वये नेमलेली किंवा नेमली असल्याचे समजण्यात येणारी पोलीस दलातील कोणतीही व्यक्ती असा होतो आणि तीत कलम किंवा अन्वये नेमलेला विशेष पोलीस अधिकारी किंवा अपर पोलीस अधिकारी									
	यांचा	 समावेश होतो.								
	(1)	21, 22	(2)	20, 21		(3)	23, 24	(4)	22, 24	
	According to section 2(11) of Bombay Police Act, "Police officer" means any member of police force appointed or deemed to be appointed under this Act, and includes a special or an additional police officer appointed under section or									
	(1)	21, 22	(2)	20, 21			23, 24	(4)		
96.	खालीलपैकी कोणत्या न्यायालयास मृत्यूची किंवा आजीव कारावासाची किंवा सात वर्षाहून अधिक मुदती कारावासाच्या शिक्षेखेरिज, कायद्याद्वारे प्राधिकृत केलेली कोणतीही शिक्षा देण्याचा अधिकार आहे?								_	
	(1)	मुख्य न्यायदंडाधिव	कारी		(2)	प्रथम वर्ग ऱ्यायदंडाधिकारी				
•	(3)	द्वितीय वर्ग न्यायदं	डाधिकार्र	ो	(4)	मुख्य	महानगर न्यायदंडा	धिकारी		
	Which court may pass any sentence authorised by law except a sentence of death or of imprisonment for life or imprisonment for a term exceeding seven years?									
	(1)	Chief Judicial	Magist	rate	(2)	Judi	cial Magistrate	First Cla	ass	
	(3)	Judicial Magis	trate Se	econd Class	(4)	Met	ropolitan Magi	strate		
97.	जिचा मृत्यू घडून आला ती व्यक्ती वयावरील असून तिने स्वत:च्या संमतीने मृत्यू पत्कारला असेल किंवा मृत्यूचा धोका पत्कारला असेल तर, सदोष मनुष्यवध हा खून होत नाही.									
	किव	। मृत्यूचा धीका पत्का	रला अस	ल तर, सदीष ग	न नुष्यव		•			
	(1)	सात वर्षे	(2)	बारा वर्षे		(3)	सोळा वर्षे	(4)	अठरा वर्षे	
		pable homicide is age of								
	(1)	7 years	(2)	12 years		(3)	16 years	(4)	18 years	

98.	দীস	दारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम 108 प्रमाणे	कार्यकारी	दंडाधिकारी एखाद्या व्यक्तीकडून चांगल्या वागणूकीसाठी						
	किती	कालावधी करिता बंधपत्र घेवू शकते?		•						
	(1)	जास्तीत जास्त एक आठवडा	(2)	जास्तीत जास्त एक महिना						
	(3)	जास्तीत जास्त एक वर्ष	(4)	वरीलपैकी काहीही नाही						
	Under Section 108 of Code of Criminal Procedure Executive Magistrate can obtain bond									
	from a person for his good behaviour for such period :									
	(1)	Not exceeding one week		Not exceeding one month None of the above						
	(3)	Not exceeding one year	— (~~4~~)							
99.	फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या तरतुर्दीनुसार जेव्हा एखाद्या पोलीस अधिकाऱ्याला वॉरंटाशिवाय अटक करण्याचे अधिकार									
	असतात तेव्हा त्या अपराधाला कार्य म्हणतात ?									
	(1)	जामीनयोग्य अपराध (गुन्हा)	(2)	बिनजामिनी (अजामिन पात्र) अपराध						
	(3)	दखलपात्र - अपराध	(4)	अदखलपात्र अपराध						
	Under the provisions of Cr.P.C. when a police officer has authority to arrest without warrant then such offence is known as									
	(1)	bailable offence		non-bailable offence						
	(3)	cognizable offence	(4)	non cognizable offence						
100.	सार्वजनिक ठिकाणी रहदारीच्या नियमनासाठी व सुव्यवस्था राखण्यासाठी नियम करण्याचा अधिकार									
	यांना प्रदान केला आहे.									
	(1)	आयुक्त .	(2)	पोलीस उपअधिक्षक						
	(3)	पोलीस निरीक्षक	(4)	पोलीस उपनिरीक्षक						
	The	The power to make rules for regulation of traffic and for the preservation of Order in Public place is the job of								
	(1)	The Commissioner	(2)	Deputy Superintendent of Police						
	(3)	Police Inspector	(4)	Police Sub-Inspector						
		<del></del>		_ ~~_~~						

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

- प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?
  - स्वामी दयानंद सरस्वती (1)
- ईश्वरचंद्र विद्यासागर (2)
- राजा राममोहन रॉय (3)
- गोपाळकुष्ण गोखले (4)

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. (1) (2)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK